

ПРОГРАМА

ЗА

ЕНЕРГИЙНА ЕФЕКТИВНОСТ

НА ОБЩИНА АЛФАТАР

ЗА ПЕРИОДА

2025 - 2029 ГОДИНА

ПРОГРАМА
ЗА ЕНЕРГИЙНА ЕФЕКТИВНОСТ НА ОБЩИНА –АЛФАТАР

ЗА ПЕРИОДА 2025 – 2029 г.

/изготвена на основание чл.12 от Закона за енергийната ефективност/

2025 г.

СЪДЪРЖАНИЕ

I. ВЪВЕДЕНИЕ

- 1.1. Правна рамка за разработване на програмата.**
- 1.2. Политика по енергийна ефективност.**
- 1.3. Доставка на ел. енергия и горива на територията на общината.**
- 1.4. Дейности на общината, като потребител на енергия.**

II. ОБЩА ХАРАКТЕРИСТИКА НА ОБЩИНА ВЪРШЕЦ

- 2.1. Природни ресурси.**
- 2.2. Икономическа характеристика.**

III. ОБЩИНСКА ПРОГРАМА ЗА ЕНЕРГИЙНА ЕФЕКТИВНОСТ

3.1.ЦЕЛИ НА ОБЩИНСКАТА ПРОГРАМА ЗА ЕНЕРГИЙНА ЕФЕКТИВНОСТ /ОПЕЕ/

- 3.1.1. Връзка на ОПЕЕ с Плана за интегрирано развитие на община АЛФАТАР за периода 2021 – 2027 г.**
- 3.1.2. Дефиниране на проблема енергийна ефективност.**
- 3.1.3. Общ анализ на потенциала за енергийна ефективност в общината.**
- 3.1.4. Цели на общинската програма за енергийна ефективност.**

3.2. ДЕЙНОСТИ И МЕРКИ ЗА ПОВИШАВАНЕ НА ЕНЕРГИЙНАТА ЕФЕКТИВНОСТ, ПРОИЗТИЧАЩИ ОТ ЗАКОНА

3.2.1. Дейности.

3.2.2. Информационна основа на ОПЕЕ.

3.3. ПРИОРИТЕТИ НА ОБЩИНСКАТА ПРОГРАМА ЗА ЕНЕРГИЙНА ЕФЕКТИВНОСТ

3.3.1. Избрани приоритетни целеви групи.

3.3.2. Списък на обектите по които ще се предприемат мерки по програмата за енергийна ефективност.

3.3.3. Списък на обектите и предвидените мерки за енергийна ефективност за периода на програмата.

3.4. ОБОБЩЕНИ ПАРАМЕТРИ НА ОЧАКВАНИТЕ ЕФЕКТИ ОТ ПРИЛАГАНЕТО НА ОПЕЕ

3.4.1. Икономия на енергия, снижаване на разходите.

- Екологични ефекти.
- Социални ефекти.

3.4.4 Икономическа ефективност на програмата и повишаване качеството на услугите. Допълнителни ефекти от програмата.

3.4.5.Необходими инвестиции.

IV. ФИНАНСОВО ОСИГУРЯВАНЕ НА ПРОГРАМАТА /ФИНАНСОВ ПЛАН/

V. ОРГАНИЗАЦИЯ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРОГРАМАТА.

5.1. Институционализиране.

5.2. Срокове за изпълнение.

5.3. Създаване на система за комуникация.

VI. ОРГАНИЗАЦИЯ НА НАБЛЮДЕНИЕТО И КОНТРОЛ ПО ИЗПЪЛНЕНИЕТО И ОТЧИТАНЕТО

2025 г.

СПИСЪК НА СЪКРАЩЕНИЯ

ВЕИ	Възобновяеми енергийни източници
ЕС	Европейски съюз
ЕЕ	Енергийна ефективност
ПЕЕ	Програма за енергийна ефективност
ЕСМ	Енергоспестяващи мероприятия
БГВ	Битово горещо водоснабдяване
КЕВР	Комисия за енергийно и водно регулиране
АУЕР	Агенция за устойчиво енергийно производство
ПЧП	Публично-частно партньорство
ОП	Оперативна програма
ФЕЕ	Фонд “Енергийна Ефективност”
НПО	Неправителствена организация
КПД	Коефициент на полезно действие
кВт,кW	Киловат
МВт,МW	Мегават
кВтч,кWh	Киловат час

кВт, kW (p)	Киловат пик
МВтч, MWh	Мегават час
кВт/год, kW/y	Киловата годишно
МВтч/год, MW/y	Мегават часа годишно
η КПД	(коэффициент на полезно действие)
ч, h	Час
нм³	Нормални метра кубични
м²	Метър квадратен
кв.м.	Квадратен метър
л/сек	Литър за секунда
°C	Градус Целзий
Ктое	Килотон нефтен еквивалент
Мтое	Мегатон нефтен еквивалент

I. ВЪВЕДЕНИЕ

Настоящата програма е разработена на основание чл.12 ал. 2 от Закона за енергийната ефективност, при отчитане на стратегическите цели и приоритети на интегрираните териториални стратегии за развитие на съответните региони за планиране от ниво 2 по чл. 4, ал. 3 от Закона за регионалното развитие и перспективите им за устойчиво икономическо развитие.

Съвременното понятие за енергийна ефективност означава извличане на максимална полза от всяка единица енергия, чрез използването на модерни технологии за задоволяване на ежедневните нужди на обществото и икономиката. Тя е най-лесният и ефективен начин за намаляване на енергийната консумация и замърсяването на околната среда. Разходът на енергия зависи основно от индустриалното развитие и броя на населението на всяка страна и в частност на всяка община.

В настоящия момент държавите, членки на европейския съюз са изправени пред проблема с повишаването на цената на енергийните ресурси (петрол, въглища, природен газ и др.) и от заплахата за несигурност от доставките на енергия и енергийни ресурси.

Енергийната ефективност може да се представи, като измерител на разумното използване на енергията. В основни линии включва повишаване на ефекта от дейностите, свързани с потребление на енергия, при намаляване на разходите за това, естествено без загубата на комфорт.

За енергийна ефективност говорят следните фактори:

- **Намаляване разходите за горива и енергия;**
- **Повишаване сигурността на снабдяването с горива и енергия;**
- **Подобряване топлинния комфорт;**
- **Намаляване емисиите на вредни вещества в околната среда;**

Една от ключовите цели е да се подпомогне местната власт при осигуряването на достатъчно финансиране за изпълнение на отговорностите и за предоставяне на адекватни обществени услуги. В това отношение с програмата за енергийна ефективност се цели да се подпомогне общината да намери финансиране за решаването на належащи инфраструктурни проблеми и други социално ориентирани програми за намаляване на енергийните разходи.

Държавната политика в направление Енергийна ефективност (ЕЕ) се осъществява въз основа на национални дългосрочни и краткосрочни програми, приети от МС в съответствие с чл.12 от Закона за енергийна ефективност (ЗЕЕ) и наредбите към него.

- Държавната политика в областта на енергийната ефективност се изпълнява от всички държавни и местни органи. Държавните и местните органи разработват и приемат програми по енергийна ефективност, съответстващи на целите, заложен в актовете по чл. 5, ал. 3, т. 1 - 4.
- Държавните и местните органи представят отчети за изпълнение на плановете на изпълнителния директор на Агенция за устойчиво енергийно развитие

1.1. Правна рамка за разработване на програмата.

Разработването на Програма за енергийна ефективност (ПЕЕ) от органите на държавната власт и на местно самоуправление е регламентирано в чл.12, ал.2 от Закона за енергийна ефективност (ЗЕЕ). Тя е в съответствие с Националната стратегия от ЗЕЕ и Националния план за действие по енергийна ефективност, при отчитане на специфичните особености на регионалните плановете за развитие на съответния район за планиране.

Целта на програмата е намаляване на енергийната интензивност на брутния вътрешен продукт на страната чрез намаляване на потреблението на енергийни ресурси от крайните потребители на горива и енергия.

Във връзка с посоченото по-горе е необходимо всяка община да изготви програма за енергийната ефективност.

В качеството си на орган на изпълнителната власт на местно ниво и в съответствие с чл.12, ал.2 от ЗЕЕ, община Алфатар разработва настоящата

Програма за енергийна ефективност на Община Алфатар- 2025 – 2029 г.

1.2. Политика по енергийна ефективност.

Енергийната ефективност е качествено понятие, което изразява степента на използване на енергията. Да се повиши ефективността означава да се намали разходът на енергия, без да се накърнява качеството и комфорта за:

- Отопление;
- Осветление;
- Превоз на хора и товари;

Системата от мерки за енергийна ефективност може да намали консумацията и разходите на енергия, както и емисиите на парникови и вредни газове в атмосферния въздух и да доведе до повишаване качеството на околната среда в общината.

На пазара на горива и енергия община Алфатар е потребител. Основното перо в консумацията на енергия е обслужването на общинските сгради: административни, за образование, спорт, здравеопазване, социалните дейности и на културата, както и системата за уличното осветление.

Въпреки ограничените бюджети на общината, с помощта на реализирането на проекти от предходния програмен период и вложени собствени средства са въведени енергоспестяващи мерки (ЕСМ) в сгради общинска собственост, както и подмяна на уличното осветление в община Алфатар, с цел намаляване на разходите за горива и енергия и ограничаване на вредните емисии, както и подобряване на комфорта на живот.

В основата на програмата за енергийна ефективност на община Алфатар ще залегнат следните приоритети:

- **Подобряване на енергийните характеристики на публичния общински сграден фонд:**
- **Проучване на възможностите за използване на алтернативни енергоизточници и възобновяеми енергийни източници;**
- **Обследване за енергийна ефективност на сгради съгласно изискванията на ЗЕЕ;**
- **Проектиране и подготовка на документи за кандидатстване по международни и национални програми за въвеждане на предписаните в обследванията ЕСМ.**
- **Възлагане и изпълнение на ЕСМ в сгради публична и общинска собственост.**
- **Мерки за повишаване квалификацията и обучение на персонала, обслужващ енергийните системи.**

- **Повишаване на енергийната ефективност в частните сгради, чрез:**
 - **оказване на техническа и консултантска помощ по проекти по национални и европейски програми за въвеждане енергоспестяващи мероприятия (ЕСМ) в частния жилищен фонд по Националната програма за енергийна ефективност на многофамилни жилищни сгради;**
 - **подготовка и провеждане на кампания за разясняване на енергийната ефективност в жилищните сгради;**

- **Енергийна ефективност в сферите на дървопреработвателната, млекопреработвателната промишленост, търговията и услугите;**
- **Съдействие за включване в проекти за намаляване на енергийното потребление;**

1.3. Доставка на ел. енергия и горива на територията на общината.

По отношение на енергоносителите, баланса за община Алфатар се формира от: ел. енергия за училища и Детски градини, течни горива за социални дейности и твърдите горива – дърва и въглища за Административна сграда. Електроснабдяването на община Алфатар се осъществява от Националната енергийна система, като електропреносната и електроразпределителната мрежа и съоръженията към нея се стопанисват, поддържат и реконструират от електроразпределително дружество опериращо в северна и източна България „Енерго про- Север-Варна“ ЕАД.

Електропреносната и електроразпределителната мрежа на Община Алфатар са добре изградени. Всички селища на територията на общината са електрифицирани. Електроснабдяването се осъществява от „ЕРП Север“ гр. Вара.

За отопление на населението се използват ел. енергия и твърди горива – основно дърва, пилети от дърва и слънчоглед и минимално количество въглища.

1.4. Дейности на общината, като потребител на енергия.

Главна задача на общинския план за енергийна ефективност е прилагането на оптимален вариант от мерки за енергийна ефективност в средносрочен период и постигането на максимални икономически, социални и екологични резултати.

Общината като юридически субект е консуматор на енергия. Това е свързано със задълженията, които по силата на закона трябва да изпълнява. Ролята на общината като *потребител* на енергия най-често се прилага в 4 основни групи елементи за повишаване на енергийната ефективност в общината:

- технически, поведенчески, организационни и стимулиращи.

Технически мерки се осъществяват при производството, доставката и разпределението и при крайната консумация на енергия.

Останалите мерки изискват по-малки разходи, но оказват съществено влияние, както върху консумацията на енергия, така и върху енергийната култура на крайните консуматори.

Общината изпълнява тази си функция чрез:

- Възлагане извършването на енергийни обследвания на общински сгради;
- Възлагане изготвянето на необходимата строителна документация, съгласно ЗУТ;
- Реализация на проекти за саниране, рехабилитация и енергийно ефективна реконструкция на общинските сгради;
- Обучения за прилагане на мерки за ЕЕ на национално и местно ниво.

Програмата за енергийна ефективност е насочена предимно към общинския сектор – сградите и услугите, при които общината изпълнява функцията си на консуматор на енергия.

Мерките се съсредоточават предимно в общински сгради на училищата и детските градини и другите общински сгради. В енергийния сектор, община Алфатар е потребител на енергия и нейно задължение е да осигурява енергия за всички общински обекти – сгради и улично осветление.

С оглед ролята на общината като местен орган на властта и произтичащите от това правомощия, тя се явява като мотиватор за въздействие върху поведението на потребителите на енергия, основно чрез провеждане на информационна кампания и предоставяне на информация относно енергийната ефективност и използването на възобновяеми енергийни източници на територията на общината.

С програмата за ЕЕ Община Алфатар планира да провежда политика за повишаване културата на енергопотребление и неговата ефективност, чрез:

- Прилагане на енерго спестяващи мероприятия;
- Стимулиране на населението и стопанските субекти на територията на общината за изпълнението на мерки по енергийна ефективност за жилищния фонд, сгради и съоръжения на стопански субекти;
- Провеждане на образователна и информационна кампания;
- Въвеждане на наблюдение, анализ и оценка на състоянието на изпълнението на плана за енергийна ефективност и програмата на общината.

Общината се явява и в ролята на регулатор и инвеститор основно чрез някои от своите дейности, като:

- Извършване на пред проектни проучвания;
- Подготовка на апликационни формуляри, събиране и окомплектоване на съпътстваща документация за кандидатстване с проекти за финансиране по Оперативни програми.
- Провеждане на процедури за подбор на изпълнител, съгласно ЗОП, за реализиране на получили финансиране проекти;

- Спазване на законовите изисквания на ЗУТ при издаване на разрешения за строеж на инвестиционни проекти и въвеждането на обектите в експлоатация;

II. ОБЩА ХАРАКТЕРИСТИКА НА ОБЩИНА АЛФАТАР

2.1. Природни ресурси.

Община Алфатар е с територия от 248564 дка се намира в Северисточната част на област Силистра, на 20 км от областния център и на 100 км от гр. Варна. Община Алфатар обхваща общо 7 населени места, от които 1 град и 6 села.

Тези селища са пръснати на голяма територия, отдалечени едно от друго от общинския център

Общината включва един град и 6 съставни села: с.Алеково , с.Чуковец, с.Бистра-кметсва и с.Цар Асен,с.Васил Левски, с.Кутловица.. Населението на Община Алфатар към 01.01.2025г. е 2902 души, като основната част –1361 души са съсредоточени в град Алфатар.

С .Алеково-419 бр.

С .Чуковец- 446 бр.

С.Бистра -594 бр.

С.Цар Асен – 34

С. Кутловица – 25

С. Васил Левски - 43

Демография

Анализът на демографските тенденции в развитието на община Алфатар не показва различие от динамиката на процесите в национален мащаб. Основните фактори за намаляване на населението са отрицателните естествен и механичен прираст, както и емиграцията основно в страни от Европейският съюз. Очертава се застаряване на населението – броят и дялът на лицата под 15 г. постепенно намалява, броят на лицата в под трудоспособна възраст намалява, увеличава се дялът на трудоспособното и над трудоспособно население. Застаряването на населението в общината налага спешни устойчиви мерки за подобряване качеството на живот и повишаване на заетостта.

2.2. Икономическа характеристика.

Икономиката на общината е белязана от висока безработица, която към края на 2024г. е 5,92 %, съгласно публично достъпни данни на Агенция по заетостта. Средно за страната за същият период безработицата е 5,2 %. Това е резултат от реструктурирането на икономиката и недостатъчния приток, а в отделни райони и липса на чужди и на местни инвестиции. Диверсификацията на местната икономика е все още твърде слаба. И в този смисъл общината разчита на развитието на земеделието като основен икономически сектор и източник за осигуряване на приходи и заетост. Развитието на селското стопанство е основен приоритет, заложен в План за Интеграционно развитие на община (ПИРО) АЛФАТАР за периода 2021 - 2027 г.

Данните от анализа на текущото състояние показват, че община Алфатар се нуждае от ускоряване на социално-икономическото си развитие и стимули за преодоляване на демографските проблеми, генериране на растеж, заетост и устойчиво развитие на селското стопанство.

Общината следва да мобилизира целия си потенциал (природно-ресурсен, човешки и инвестиционен) и така да насочи развитието си, че в максимална степен да оползотвори възможностите за финансиране от национални и европейски програми.

Община Алфатар се намира в Централен северен район на планиране – ниво 2 (NUTS 2), за който е характерен най-нисък за България БВП на човек от населението. Икономическото състояние на района е на сравнително ниско равнище. Централен северен район отбелязва дълготрайна тенденция сред останалите райони за създаване на най-нисък общ брутен вътрешен продукт (БВП) и БВП на човек от населението. През 2022 г. приносът на Северен Централен район за планиране (СЦР) към БВП на страната е 11,232 млн. лв. (6,69% от националния БВП), БВП на човек – 16 597 лв. (63,94% от средния размер за страната). По отношение на някои икономически характеристики Северен Централен район бележи негативни показатели.

Централния северен район в момента е един от най-слабо развитият район от ниво 2 в страната. Поставен е в групата райони в Европа с най-силна зависимост от заплахите от демографския спад (на последно място в ЕС), глобализацията, климатичните промени и енергийната зависимост. Поради ниския старт, въпреки прогнозираното абсолютно нарастване, прогнозните стойности на показателите за развитие остават под средното за страната. Като прогноза до 2025 година се предвижда нивото на заетост на населението от 20 г.– 64 г. да достигне 72% при 78% средно за страната, а инвестициите в научна и развойна дейност да достигнат 0,8 % от БВП при 1,8 % за страната. Намаляването на броя на хората, живеещи под прага на бедността ще бъде 16 %, при 15 % средно за страната.

III. ОБЩИНСКА ПРОГРАМА ЗА ЕНЕРГИЙНА ЕФЕКТИВНОСТ

3.1. Цели на общинската програма за енергийна ефективност /ОПЕЕ/.

3.1.1. Връзка на ОПЕЕ с План за интегрирано развитие на община АЛФАТАР 2021 - 2027 г..

Разработването на общинската програма за енергийна ефективност е тясно свързано с целите и задачите, поставени в План за интегрирано развитие на община Алфатар 2021 - 2027 г. ОПЕЕ засяга широк кръг от задачи и цели, свързани с целите и задачите на отделните подсистеми. Целта при ресурсната подсистема е използването и доразвиването на природните дадености като се съхрани спецификата на природата и нейното опазване, за икономиката - спиране спада и активиране на икономиката, преминаване към икономически растеж. В социалната подсистема главната цел е преход към продуктивна заетост и качествено развитие на човешките ресурси чрез удовлетворяване на потребностите на населението, подобряване условията на живот и подобряване на социалната заетост. В областта на обществените отношения изграждането на нова ценностна система е една от задачите с голямо значение. Програмата за енергийна ефективност е в тясна връзка с тенденциите и процесите в околната среда - опазване на природата, съхраняване на специфичните особености, екологосъобразни технологии, нарастване на степента на обществено разбиране на проблемите и не замърсяване на въздуха и водите.

3.1.2. Дефиниране на проблема енергийна ефективност.

Разумното управление на днешните енергийни нужди, без да се накърняват възможностите на бъдещите поколения за задоволяване на своите потребности от енергия е основен принцип на интегрирано планиране на енергопотреблението. В сегашния момент все повече нараства ролята на общините в това интегрирано планиране на местно ниво. Предпоставка за това е и съществуващата нормативна база –

Закон за енергетиката,

Закон за енергийната ефективност,

Закон за опазване на околната среда,

Закон за устройство на територията и Закон за регионално развитие

, които регламентират правилата за обвързване на енергийните планове с цялостната планова дейност в региона и съседните общини. Със засилване на процеса на децентрализация на български общини и в резултат от приватизацията в енергетиката, общините придобиха нови функции, насочени към намаляване на консумацията на енергия и понижаването на разходите за енергийни нужди. Намаляване до минимум на вредните въздействия върху околната среда и промяна в поведението на крайните потребители в бита, услугите и местната промишленост.

Най-характерната роля на общината в този аспект е тази на консуматор на енергия.

Това е функция, свързана със задълженията на общината.

Потреблението на енергия в община АЛФАТАР обхваща следните основни направления:

- потребление в сгради, общинска собственост - административни сгради, училища, детски градини, здравни и социални заведения.
- потребление за реализиране на общински услуги – улично осветление.

Едновременно със стремежа да се разширява спектъра на дейностите в общината, икономията на енергия може значително да облекчи общинския бюджет и да стане предпоставка за намаляване консумацията и повишаване качеството на услугите, които се предлагат на населението.

За покриване на енергийното потребление в общината през 2024 г. са изразходвани 140000 лв., които представляват 2,79 % от бюджета на община Алфатар.

За сравнение с 2020 г., когато потреблението на община АЛФАТАР е било 6,2 % от бюджета на община Алфатар, потреблението е намаляло повече от 50 %.

Пряко от бюджета на община Алфатар се финансират разходи за административни сгради на общината и кметствата, ЦНСТ, ДСХ И пенсионерски клубове и други.

Енергийните разходи на община АЛФАТАР включително на детските градини и на училищата на територията на общината за 2024 година, разпределени по сектори и целеви групи в стойностно изражение са следните:

№	Сектори и целеви групи	Разход в лева
1.	Сектор „Образование“	Общо
	- Детска градини ЦДГ – Алфатар и ЦДГ- с.Бистра	11860
	- Училища	18144
2.	Сектор „Администрация“	15605

3.	Сектор „Социални дейности“	Общо 19 428
	- ДСХ,	19986
	- ЦНСТ-ПЛПР-1.2.3.4	19986
4.	Сектор „БКС“	3851
5.	Улично осветление и поддръжка	30205
6.	Чистота	2 400
7.	Читалища	9 960
8.	Други	22 560

Основните енергоносители са:

- електроенергия - всички общински обекти използват този вид енергия
- дърва и въглища - за отопление на сградата на общинска администрация – АЛФАТАР, сградите на кметствата на територията на общината, сградите на ЦНСТ-ПЛПР 4 /броя, БКС и др..

Най-голям дял от разходите е за консумирана енергия са от ел. енергия за улично осветление.30205 лв. което е 21,57/процента от общата консумация на ел. енергия в Общината

Специфично за община Алфатар е ниската цена на дървата за отопление. Това се дължи на факта, че общината разполага с общински имоти гори,/пасища, мери / за добив на дърва за огрев в рамките на около 1500 куб.м. на година.

Извършено е обследване на енергийната ефективност на част от сградите на община АЛФАТАР, както следва:

№	Сграда	Дата на обследването	Сертификат
1.	Сграда на Общинска администрация - Алфатар	03.05.2012 г.	№ 032АГ002.
2.	Сграда – ОУ”Хр. Ботев гр.Алфатар	10.05.2010 г.	№ 032АГ0021 о
3.	Сграда на ДСХ гр. Алфатар	04.05.2010 г.	№ 032АГ0022 от

По тази причина за в бъдеще усилията на общината ще бъдат насочени към разработване на проекти по енергийна ефективност с цел по-икономичното и ефективно използване на енергоносителите.

Най-често срещаните дейности в изпълнение функциите на община Алфатар, като консуматор на енергия са следните:

Области на действие	Възможни дейности
Общински сгради	<ol style="list-style-type: none">1. Обследване за енергийна ефективност;2. Сертифициране енергийна ефективност;3. Мерки за енергоспестяване;4. Цялостно реализиране на мерките за енероспестяване.
Улично осветление	<ol style="list-style-type: none">1. Обследване за енергийна ефективност;2. Подмяна на лампите на уличното осветление с енергоспестяващи и светодиодни3. Поддръжка и подмяна;

Освен като потребител Общината се проявява и като регулатор, тъй като при вземането на редица стратегически решения трябва да се отчете прякото им влияние върху консумацията на енергия.

С оглед ролята на общината като местен орган на властта и произтичащите от това правомощия възможността се проявява нейната мотивираща функция. Тя има възможност да въздейства върху поведението на потребителите на енергия като информира, насърчава, организира и моделира определен тип поведение, свързано с използването на енергията.

В изпълнение на програмата за енергийна ефективност Община Алфатар ще провежда политика, която е насочена към повишаване стандарта на крайния потребител. Общината ще продължи да прилага енергоспестяващи мерки в сградите - общинска собственост и уличното осветление.

3.1.3. Общ анализ на потенциала за енергийна ефективност в общината.

Анализът на разходите на общината за енергия и разпределението им по сектори и видове горива показва, че енергията която се консумира е предимно за отопление и осветление.

Сградният фонд на общината е сравнително остарял. През последните няколко години се направи значително много по обновяването му и прилагане на енергоефективни мерки. Като цяло се налага извода, че с цел повишаване на ефективността на енергопотреблението наличният сграден фонд се нуждае както от мерки за ремонт и поддържане, така и от мерки за топлоизолация, подмяна на дограма, отоплителни инсталации, което е свързано с големи инвестиции.

Очакваната икономия, която се реализира след предприемането на някои от енергоспестяващите мерките в сградите е следната:

№	Мерки	Очаквана икономия %
1.	Ремонт и уплътняване на прозорци и врати	7 - 10
2.	Подмяна на дограма	30 - 40
3.	Изоляция на външни стени	35 - 45
4.	Допълнителна топлинна изолация на покриви	0-5

Срокът за откупуване на мерките е най-дълъг за изолацията на външни стени - 11,3 години, за подмяна на дограма - 7,8 години, за изолация на покрив - 4,7 години.

За отопление на четири от сгради в Социалния сектор се използват локални топлоизточници котли на газьол/ или нафта за отопление ЦНСТ –ПЛПР №4 е на ел. енергия.

Котел на твърдо гориво – въглища и дърва е само в Административната сграда на Община „АЛФАТАР“ е с котли на твърдо гориво /.

ВИД И ХАРАКТЕРИСТИКА НА КОТЛИТЕ В ОБЩИНА АЛФАТАР

Местоположение	Производител и марка	Модел	Вид гориво	Година	Мощност в kw
Сграда на Общинска администрация Алфатар	БЪЛГАРИЯ Марка „ ВСК Водогреен котел	№ 68163	Дърва и въглища	2002 г.	300 kw
Сграда на ДСХ, гр	БЪЛГАРИЯ „ORLAN 80“ Водогреен котел	№ 33040	Нафта за отопление/газъл/	2012 г.	230 kw
Сграда на ЦНСТ-ПЛПР-1 гр. Алфар ул. Хр. Ботев №3 ул. Люляк №3 ЦНСТ-ПЛПР-2	Водогреен котел GULLIVER=RG0=1,”	№0107Q00491 №01308093186	Нафта за отопление	2019 г.	55 kw
Център за настаняване от семеен тип на лица с Психически увреждания /ЦНСТ/Зул. Люляк №1	Водогрен Котел на GULLIVER ”	№0104PH00377	Нафта за отопление	2022г.	40kw

Уличното осветление се осъществява от енергоспестяващи осветителни тела. Подмяната на живачните лампи е започнато основно през 2002 година по проект: “Реконструкция и модернизация на уличното осветление в община Алфатар–

№	Населено място	Брой осветителни тела по вид		
		18 W	36 W	
1.	гр Алфатар	220	824	
2.	С.Алеково	52	280	
3.	С. Бистра	257	12	
4.	С.Чуковец	182	38	
5.	С. Цар Асен	74	9	

6.	С.Кутловица	42	12	
7.	С. Васил Левски	36	8	
8.	Площад	30	06	
9.	Парк		8	
Общо:		1113	1119	

През периода 2025 – 2029 г., ще продължи подмяната на останалите неефективни осветителни тела с съвременни енергоспестяващи- фотодиодни, като този процес ще бъде поетапен целогодишно.

През следващите години мерките за енергийна ефективност ще се насочват към останалите общински сгради в различните сектори, където задължително трябва да се снижат разходите за енергопотребление.

3.1.4. Цели на общинската програма за енергийна ефективност.

Общите цели на ОПЕЕ се определят на основата на приоритетите за развитие на общината като цяло.

Общинската програма отговаря и на националните приоритети за реализация на енергоспестяване и намаляване на вредните емисии в атмосферата. Програмата е в пряка връзка с изготвеният проект на Програма за насърчаване използването на енергията от възобновяеми източници и биогорива, съгл. чл.10 от ЗЕВИ на Община АЛФАТАР 2021-2023година.

ОбщинаАлфатар определя следните цели в програмата за енергийна ефективност:

- икономически - намаляване на абсолютния обем на разходите за горивна енергия, които се заплащат от общинския бюджет под 5 % до 2029 г.;
- екологични - намаляване замърсяването на околната среда чрез конкретен принос за ограничаване емисиите от парникови газове, серен двуокис и други замърсители на атмосферата;
- социални - подобряване качеството на жизнената среда и увеличаване на комфорта в общинските сгради;
- промяна в мисленето и поведението на всички групи потребители и осъзнаване значимостта на енергийната ефективност.

3.2. Дейности и мерки за повишаване на енергийната ефективност, произтичащи от закона.

3.2.1. Дейности.

- Сертифициране за енергийна ефективност на нови сгради
- Обследване и сертифициране за енергийна ефективност на сгради в експлоатация
- Проверка за енергийна ефективност на отоплителни инсталации с водогрейни котли и климатични инсталации в сгради
- Управление по енергийна ефективност
- Подобряване енергийните характеристики на външно осветление - улично, парково и др.

3.2.2. Информационна основа за ОПЕЕ.

Систематизирането на информацията и изграждането на енергийна база данни е необходимо условие за да се започне разработването на една общинска програма.

3.3. ПРИОРИТЕТИ НА ОБЩИНСКАТА ПРОГРАМА ЗА ЕНЕРГИЙНА ЕФЕКТИВНОСТ

3.3.1. Избрани приоритетни целеви групи

Изборът на целеви групи се извършва след преценка на направените разходи за енергия в натурално и стойностно изражение, потенциала за реализиране на икономии, социална значимост, нивото на комфорт, степента на влияние на структурите на администрацията и др.

Енергийните разходи на община АЛФАТАР за 2025 година, разпределени по сектори и целеви групи в натурално и стойностно изражение са показани в таблица по-горе и те възлизат на 451 983 лв., което представлява 2,79 % от бюджета на община Алфатар за 2024 г.

Целевата група „Образование“

Заема 19,96 % от общото енергопотребление. Годишната консумация за 2024 год. в стойностно изражение за сградите на СУ „Иван Вазов“ е 71 306 лв., за трите сгради на ДГ „Слънце“ е 18 909 лв., или общо 90 216 лв., което включва отопление, осветление, приготвяне на храна. Приложени са енергоефективни мерки – подмяна на дограма и изпълнение на топлоизолация.

Целевата група „Социални дейности“

Заема 4.3 % от общото енергопотребление. Годишната консумация за 2023 год. в стойностно изражение е 19 428 лв, което включва Социален патронаж - 13 065 лв. и ЦНСТ - 6 362 лв. Като цяло за толкова дейности процентното съотношение не е голямо, но и тук могат да се реализират икономии - например подмяна на остарели ел.уреди /където не са подменени/ с енергоспестяващи Вторият етаж на сградата на ЦНСТ е саниран.

Целевата група „Администрация“

Заема 4.49 % от общото енергопотребление. Годишната консумация за 2023 год. в стойностно изражение е 20 305 лв. Като цяло процентното съотношение не е голямо, но и тук могат да се реализират икономии, чрез подмяна на остарели ел.уреди, климатици и т.н с енергоспестяващи.

Целевата група „Улично осветление“

Заема 38,20 % от общото годишно енергопотребление на община Алфатар за 2024 година сумата е в размер на 172 672 лв. Уличното осветление се ползва целогодишно, средно по 10 часа на ден, като през зимните месеци експлоатацията е по-продължителна. Общият брой на инсталираните осветителни лампи е, като най-голяма част са с мощност 10 вата. Тук намаляването на разходите е значително, което се дължи на подмяната на осветителните тела с енергоспестяващи.

3.3.2. Списък на обектите по които са предприети мерки за енергийна ефективност.

От анализа на енергопотреблението на обектите общинска собственост, техническото им състояние към настоящия момент за периода 2020 – 2024 г. са изпълнени мерки за повишаване на енергийната ефективност, както следва:

№	Обекти	Списък от мерки	Година
1.	Улично осветление	Модернизация и изграждане на улично осветление със светодиоден източник в Община по Договор BG 06RDNP-001-0011-C-01 ЗА предоставяне на	2020 - 2024

		безвъзмездна финансова помощ по Програма за развитие на селскитерайони в гр. Алфатар са разположени 287 броя светлинни автономни светлини модулаа и подменени на 54 броя от съществуващотоулично оветление със светтодиодни_/високо енергина експлоатациона ефентивна	
2.	Сгради на кметствата в населените места на община Алфатар.	Подмяна на част от дограма на сградите на кметствата в населените места на община Алфатар.	- 2019
3.	Сграден фонд	Промяна предназначението и основен ремонт на част от сграда с едентификатор 0415.501.848.1 и 00415.501.848.2 за предоставяне на социални услуги	2020 - 2024
4.	Сграден фонд/	Основен ремонт на общинска сграда за здравни услуги гр. Алфатар сграда с единтификатор 00415.502.302.1 поКККР.Ремонт покрив,полагане топло изолация по фасади, подмяна ПВЦ.,изграждане рампа за хора в нервностойно положение към съществуващата сграда	2020 - 2024

3.3.3. Списък на обектите и предвидените мерки за енергийна ефективност за периода на програмата 2025 -2029:

1. Обекти собственост на община АЛФАТАР.

№	Обекти	Списък от мерки	Година
1.	Сграда на НЧ „Пробуда” с. Алеково	Проект” Енергийно обследване на сграден фонд на читалище в с. Алеково, Община Алфатар по ПВУ. Инвестицията предвжда:подмяна на дървена с ПВЦ дограма, топлинно изолиране на външни стени, подмяна на компрометирани участъци от мълнезащита. Изграждане на ново климатична инсталация цялостно освежаване на финишни покрития по подове,стени,тавани. Изграждане на рампа за хора в неравностойно положение и изграждане на ФЕЦ. С реализиране на заложените деиности и изпълнение на целите на предложението , ще бъдат постигнати отчакваните резултати: обновена и подобрена читалищтна среда, постигнат минимум 30% за спестяване на първична енергия за сградата при спазване на” принципът за нанасяне на значителни вреди „ след прилагане на енергопестяващите мерки ще достигне на клас на	2025-2029 г.

	енергопотребление „А”, подобрили експлоатационни характеристики и удължен цикъл на сградата.	
--	--	--

№	Обект	Списък от мерки	Година
2	Дом за стари хора гр.Алфатар	<p>Проект № BG-RRP-11.010-003 „ Основен ремонт и преустройство на част от сграден фонд , доставка на оборудване и обзавеждане с оглед реформиране на Дом за стари хора в гр.Алфатар по ПВУ. Инвестицията предвижда: преустройство на жилищтни помещения ,за всяко помещение се осигурява самостоятелен сънитарен възел : съществуваща външна рампа се удължава като се предвижда врата по фасадата за достъп ; подмяна на всички ВиК,Ел, иОВК инсталации; подмяна на фнишни покрития по под,стени и таванизапълване на пожароизвестяване;изпълнение на сигналнаинсталация: изграждане на нова водно помпена отоплителна инсталация,кото системата се подвързва към съществуващата централа,предвидени са мерки за подобряване на ЕЕ на сградата,които се изразяват в полагане на топлоизолация 12см по всички фасади. Климатизацията се изпълнява по топло сплит система състояща се от външно захранващо тяло и едно вътрешно за всяка стая. Извършване на подмяната на съществуващата РВЦ ДОГРАМА е снов стъклопакет с ниско емисионно стъкло.</p>	2025г-2029г

3.4. ОЧАКВАНИ ЕФЕКТИ ОТ ПРИЛАГАНЕТО НА ОБЩИНСКАТА ПРОГРАМА ЗА ЕНЕРГИЙНА ЕФЕКТИВНОСТ

3.4.1. Икономия на енергия, снижаване на разходите.

При разработването на програмата за енергийна ефективност са взети предвид предложените мерки от енергийно обследване на някои общински сгради и проектите, които се планират да се реализират, включващи топлоизолации на сгради и подмяна на дограма, нови отоплителни инсталации, нови котли, нови ел.инсталации и нови енергоспестяващи ел уреди и/или осветителни тела.

3.4.2. Екологични ефекти.

В резултат на реализираните енергоспестяващи мерки ще се намали количеството на вредните емисии във въздуха и ще се ограничи парниковият ефект.

3.4.3. Социални

След прилагане на мерки за енергийна ефективност в общинските сгради ще се подобри микроклимата и условията за работа и обитаване.

3.4.4 Икономическа ефективност на програмата и повишаване качеството на услугите. Допълнителни ефекти от програмата.

Спестяванията в резултат на взетите мерки в избраните целеви групи ще облекчат общинския бюджет и ще доведат до осигуряване на по-високо качество на услугите.

Намаляването на енергийните разходи, платени от бюджета на общината може да се постигне, чрез мерки за енергийна ефективност при запазване качеството на услугите или подобряването им. При прилагането на мерките в отделните сектори ще се подобри комфорта на работа на служителите при спазване на съответните нормативни изисквания за температура, влажност, осветеност и др.показатели.

В целева група „Улично осветление“ ще се повиши безопасността и удобството и ще намалее отрицателните влияния.

Прилагането на ОПЕЕ ще доведе до подобряване на експлоатационните условия в обектите, намаляване на заболеваемостта, разходите за болнични и медицински услуги. Ще се повиши общественото съзнание по проблемите на енергийната ефективност.

3.4.5. Необходими инвестиции.

Към настоящият момент не са предвидени финансови средства за реализиране на мероприятия за енергийна ефективност от страна на община АЛФАТАР.

IV. ФИНАНСОВО ОСИГУРЯВАНЕ НА ПРОГРАМАТА /ФИНАНСОВ ПЛАН/

Източници на финансиране

При определяне на финансовата рамка на програмата се спазват принципите на взаимно зачитане на интересите, максималните икономически и социални ползи, контрол върху материалните активи, създаване на местен капацитет за осъществяване на програмата и свеждане на риска по отношение на връщане на инвестициите до минимален.

Източници на финансиране могат да бъдат общинския бюджет -целеви субсидии от държавния бюджет за капиталови разходи или собствени приходи, като използването на тези средства се регламентира със закон. Други възможности за финансиране са следните:

- Оперативни програми
- Фонд "Енергийна ефективност" и възобновяеми източници
- Международен фонд "Козлодуй"
- Национален доверителен екофонд
- Средства по различни български програми
- Безвъзмездни средства от различни фондове и международни програми
- Договори с гарантиран резултат

V. ОРГАНИЗАЦИЯ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРОГРАМАТА

5.1. Институционализиране.

В общината ще се определи отговорник по енергийната ефективност, който ще е и координатор в Областния съвет по енергийна ефективност. При необходимост ще бъдат привлечени квалифицирани специалисти от специализирани фирми, които със своята дейност ще подпомагат процеса на изпълнение на ОПЕЕ за периода 2024 - 2027 година.

5.2. Срокове за изпълнение.

Първи етап, отчет за изпълнение - декември 2027 година.

Втори етап, отчет за изпълнение - декември 2029 година.

5.3. Създаване на система за комуникация.

Информирание на ръководството на общината и на обществеността за изпълнението на програмата ще се извършва, чрез етапни отчети за изпълнението на програмата. За информирането на населението по проблемите на енергийната ефективност и изпълнението на общинската програма ще се използват специалисти от общинската администрация.

VI. ОРГАНИЗАЦИЯ НА НАБЛЮДЕНИЕТО И КОНТРОЛ ПО ИЗПЪЛНЕНИЕТО И ОТЧИТАНЕТО

За решаване на проблемите, включени в ОПЕЕ, е необходимо широкото участие на всички сектори и целеви групи, консумиращи горива и енергия, както и на гражданите на община Алфатар. Важно условие за изпълнение на програмата е контролът, който упражняват Кмета и Общинския съвет по спазването и, също така по спазването на Закона за енергийната ефективност и законите с пряко отношение към ЕЕ и подзаконовите нормативни актове:

- **Закон за устройство на територията /ЗУТ/;**
- **Закон за енергетиката /ЗЕ/;**
- **Закон за енергията от възобновяеми източници /ЗЕВИ/;**
- **Закон за обществените поръчки /ЗОП/;**
- **Наредба за извършване на обследване за енергийна ефективност и сертифициране на сгради;**
- **Наредба за извършване на проверката за енергийна ефективност на отоплителните инсталации с водогрейни котли и на климатичните инсталации**
- **Наредба за техническите паспорти на строежите /към ЗУТ/.**
- **Наредба за енергийна ефективност, топлосъхранение и икономии на енергия в сгради по чл.168, ал.4 във връзка с чл.169 ал.1, т.6 от ЗУТ;**

Важно задължение на общината, което е вменено в ЗЕЕ са годишните отчети по програмата, които до 31 март всяка година се изпращат до Агенцията за устойчиво енергийно развитие и до Областния управител.

Програмата за ЕЕ на общината е отворен документ и може да се актуализира при необходимост.

Програмата за енергийна ефективност на община Алфатар за периода 2025 – 2029 г. е приета на основание чл.12, ал.2 от Закона за енергийната ефективност с Решение № 173 по Протокол № 19 от 28.03.2025г. на Общинския съвет – Алфатар.

Вносител:

Д-р ЯНКА ГОСПОДИНОВА

КМЕТ НА ОБЩИНА АЛФАТАР

Изготвил:

Инж. Йордан Костадинов

Ст. Специалист: Енергийна ефективност –ОО”